

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальності «Дизайн»)**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дизайн»

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня кваліфікація: Фаховий молодший бакалавр

Професійна кваліфікація: Дизайн

Затверджено на засіданні циклової комісії
Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Івано-Франківськ – 2022

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Історія України»
Викладач (-і)	Андріїв Ігор Михайлович
Контактний телефон викладача	+380951316459
Е-mail викладача	igor.andriiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є:</i> вивчення виникнення й розвитку людського суспільства на всіх українських землях з найдавніших часів до сьогодення. Аналіз розвитку суспільно-економічних формацій на українській території, продуктивних сил, способів виробництва і виробничих відносин між людьми в кожному конкретний період. Вивчення героїчної боротьби українського народу за утвердження і розбудову на своїй землі незалежної держави (політичні інститути, культуру, мораль, право, звичаї, побут народу, визначення ролі та місця його історичних діячів). Вивчення основних подій і явищ, розуміння історії як безперервного процесу її пізнання, в якому сплелися закономірності і суперечності, геополітичне положення і ментальність народу, геніальні прозріння й помилки його вождів, впливи близьких і далеких сусідів – усе те, що вважають історичною долею народу.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> сприяти розвитку особистості, яка володіє ключовими і предметними <i>компетентностями</i>, усвідомлює власну національну ідентичність, має патріотичний світогляд, займає активну громадянську позицію, розуміє виклики глобалізованого світу і здатна реагувати на динаміку суспільних завдань через засвоєння й осмислення історичних явищ і процесів, що стосуються національних інтересів України та її місця у світовій історії.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Формування історичного мислення, наукового світогляду; • Набуття навичок науково-історичного аналізу; • Виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; • Виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в галузі професійної діяльності, навчання і виховання дітей, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у</p>	

розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК-16. Здатність до ефективної професійної письмової й усної комунікації українською.

ПРН-13. Виявляти здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку;

ПРН-18. Демонструвати навички професійного спілкування, включаючи усну та письмову комунікацію українською мовою.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські, практичні заняття	18
самостійна робота	58

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
4	Дизайн	2	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Вступ до курсу «Історія України». Стародавня історія України.	1		4
Тема 2. Русь-Україна (Київська держава): утворення і розвиток. Галицько-Волинська держава (королівство Руське).	1	1	4
Тема 3. Українські землі (руські удільні князівства) у складі іноземних держав (Литви та Польщі) у другій половині XIV – першій половині XVII ст.		1	4
Тема 4. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Утворення козацької держави Гетьманщини. Гетьман Б. Хмельницький.	1	2	4
Тема 5. Соціально-економічний та політичний розвиток України у другій половині XVII–XVIII ст. Гетьманування І. Мазепи. Конституція П. Орлика.	1	1	4
Тема 6. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Кирило-Мефодіївське братство.	1	1	4
Тема 7. Українські землі під владою Російської імперії та Австро-Угорщини у другій половині XIX ст. Братство тарасівців. «Просвіта». Українські політичні партії.	1	2	2
Тема 8. Українські землі в складі Російської та австро-Угорської імперій 1900–1917 рр.: соціально-економічний та політичний розвиток. Україна в роки Першої світової війни.	1	2	2
Тема 9. Українська державність в 1917–1921 рр. Діяльність Української Центральної Ради, Українська держава гетьмана П. Скоропадського, Директорія УНР, ЗУНР.	1	2	2
Тема 10. Окупація та встановлення більшовицького тоталітарного режиму в Україні 1921–1939 рр. «Великий терор». «Розстріляне відродження».	1	1	4

Тема 11. Західноукраїнські землі в 1919–1939 рр. Становище українських земель у складі Польщі, Чехословаччини, Румунії. Карпатська Україна.	1	1	2
Тема 12. Українські землі в роки Другої світової війни 1939–1945 рр. «Українське питання». Рух Опору.	1	1	2
Тема 13. Україна в повоєнний період 1945 р. – на початку 1950-х рр. Територіальні зміни. Повоєнна відбудова.		1	2
Тема 14. Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства 1953–1964 рр. Десталінізація. Дисидентський рух. «Шістдесятництво».		1	2
Тема 15. Україна в період загострення кризи радянської системи 1964–1985 рр.	1	1	4
Тема 16. Україна на шляху до відновлення незалежності (1985–1991 рр.)	1		6
Тема 17. Україна в сучасному світі. Московська агресія проти України.	1		6
Всього	14	18	58
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 45 балів, Контрольна робота – 40 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 5 балів.		
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 40 балів (дві КР по 20 балів). Самостійна домашня робота – 5 балів.		
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 45 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 100 % завдань		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p>1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.</p> <p>2. <i>Академічна доброчесність</i>. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>3. <i>Відвідування занять</i>. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського</p>			

національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від _____ 2023 р № _____. https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/_____.pdf

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бакалець О. А. Історія України з найдавніших часів до початку XXI століття: Навчальний посібник / О. А. Бакалець. – Львів: Магнолія, 2010. – 573 с.
2. Бойко О. Д. Історія України : підручник / О. Д. Бойко. – 5-те вид., – К.: Академвидав, 2014. – 717 с.
3. Бачинська О. А. Українське козацтво. Золоті сторінки історії / [Бачинська О. А., Чухліб Т. В., Щербак В. О.]. – Київ: Кристал Бук, 2015. – 398 с.
4. Борисенко В. Й. Курс лекцій з історії України з найдавніших часів до 20-го століття / В. Й. Борисенко. – К.: Либідь, 1999. – 616 с.
5. Власов В. С. Історія України: комплексне видання / В. С. Власов, С. В. Кульчицький. – К.: Літера ЛТД, 2014. – 336 с.
6. Гісем О. В. Історія України. Довідник, тести: повний курс, підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання: [посібник] / О. В. Гісем. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2015. – 659 с.
7. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX-XX ст. 2-е видання. - Київ, 2000.
8. Грушевський М.С. Історія України-Руси: В 11 т., 12 кн. / М.С. Грушевський. – К., 1992–1998. – Т.1–10.
9. Гунчак Т. Україна: перша половина XX ст. Нариси політичної історії / – К., 1993.
10. Гуржій О.І., Реєнт О.П. Від гетьмана до гетьмана: рід Скоропадських в історії України / О.І. Гуржій, О.П. Реєнт. – К.; Суми: Сумський державний ун-т, 2011. – 228 с.
11. Давня історія України: У 2 кн. Навчальний посібник / П. П. Толочко, Д. Н. Козак, С. Д. Крижаницький та ін. – К.: Либідь, 1994. – 235 с.
12. Довідник з історії України. А-Я / упорядник та наук. ред. І. З. Підкова ; ред. І. З. Підкова, Р. М. Шуст. – 2. вид., – К. : Генеза, 2001. – 1136 с.
13. Історія України в особах. Давньоруська держава. Литовсько-польська доба / [Русина О. В. та ін.]. – К.: Україна, 2012. – 438 с.
14. Історія України: навчальний посібник / Р. І. Філіпенко та ін.; за ред. С. М. Смоленського. – К.: Алерта, 2013. – 349 с.
15. Історія України: навчальний посібник. / Ю. Г. Бадах та ін.; відп. ред. П. П. Притуляк. – К.: Київ. нац. торг-екон. ун-т, 2010. – 548 с.
16. Історія українського козацтва: нариси : у 2 т. / редкол.: В. А. Смолій (відп. ред.) та ін. – 2-ге вид. – К. : Києво-Могилянська академія, 2011. – Т. 1 / [В. А. Брехуненко та ін.]. – 2011. – 800 с.; Т. 2 / [А. М. Авраменко та ін.]. – 2011. – 724 с.
17. Ілюстрована енциклопедія історії України в 3-х т.– Т.1 – від найдавніших часів до кінця 18 ст. – К.: «СПАЛАХ», 2004. – 216 с.
18. Історія України: нове бачення: У 2 т. / О. І. Гуржій, Я. Д. Ісасвич, М. Ф. Котляр та ін.; Під ред. В.А. Смолія. – К.: Україна, 1995. – Т.1. – 350 с.
19. Історія України: Навчальний посібник /О. Бажан, О. Білоусько, В. Власов та ін. – К.: Дельта, 2006. – 640 с.
20. Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять / За ред. В. М. Литвина. – К.: Знання, 2006. – 607 с.
21. Історія України з найдавніших часів до сучасності: Підручник /В. Баран, Л. Войтович, Я. Грицак та ін. кер. Ю. Зайцев. – 4 вид. – Л.: Світ, 2003. – 367 с.

22. Історія України: Навчальний посібник / В.М. Литвин, В.М. Мордвинцев, А.Г. Слюсаренко. – К., 2002.
23. Історія України: Навчальний посібник / М.В. Лазарович. – К.: Знання, 2011.– 683 с.
24. Історія України. Новітня доба: навчальний посібник / В.М. Литвин, В.Ф. Колесник, А.Г. Слюсаренко та ін.; за ред. В.М. Литвина.– К.: Академвидав, 2012.– 480 с.
25. Історія українського війська (від княжих часів до 20-х рр. ХХ ст.). – Львів, 1992.
26. Кирило-Мефодіївське товариство. Збірник документів: В 3 т. – К., 1990.
27. Колективізація і голод на Україні 1929–1933 рр. Збірник документів. – К., 1992.
28. Косик В. Україна і Німеччина у другій світовій війні. Париж-Нью-Йорк-Львів, 1993.
29. Костомаров М. «Закон божий» (книга буття українського народу) / М. Костомаров. – К., 1990.
30. Коріненко П. С. Курс лекцій з історії України. У 4-х ч. Ч. 4: Новітня історія України /П. С. Коріненко, А. К. Фартушляк. – Тернопіль: Астон, 2007. – 416 с.
31. Нагаєвський І. Історія української держави двадцятого століття / І. Нагаєвський. – К., 1993.
32. Новітня історія України (1900 – 2000): Підручник /А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусев, В. П. Дрожжин та ін. – К.: Вища школа, 2000. – 680 с.
33. Політична історія України ХХ століття. У 6-ти т. Т. 2.: Революції в Україні: політико-державні моделі та реалії (1917 – 1920) /В. Ф. Верстюк, В. Ф. Солдатенко. – К.: Генеза, 2003. – 408 с.
34. Політична історія України ХХ століття. У 6-ти т. Т. 3.: Утвердження радянського ладу в Україні /В. А. Греченко, Л. В. Гриченко, С. А. Кокін. – К.: Генеза, 2003. – 446 с.
35. Політична історія України ХХ століття. У 6-ти т. Т. 4.: Україна у Другій світовій війні (1939 – 1945 рр.) /В. І. Кучер, В. А. Гриневич, В. С. Коваль. – К.: Генеза, 2003. – 696 с.
36. Політична історія України ХХ століття. У 6-ти т. Т. 6.: Від тоталітаризму до демократії (1945 – 2002 рр.) /Авт. В. К. Баран, О. Д. Бойко. – К.: Генеза, 2003. – 696 с.
37. Полонська-Василенко Н. П. Історія України: У 2 т. / Н. П. Полонська-Василенко.- К., 1995. – Т. 1. До середини ХVІІ століття. – 620с.
38. Субтельний О. Україна: історія /О. Субтельний. – К., 1993. – 560 с.
39. Скоропадський П. Спогади / П. Скоропадський. – Київ-Філадельфія, 1995.
40. Смолій В., Степанков В. Богдан Хмельницький / В. Смолій, В. Степанков. – К., 1994.
41. Смолій В., Степанков В. Українська національна революція ХVІІ ст. (1648–1676 рр.) / В. Смолій, В. Степанков. – К., 1999.
42. Солдатенко В.Ф. Українська революція. Історичний нарис / В.Ф. Солдатенко. – К., 1999.
43. Тисяча років української суспільно-політичної думки: В 9 т., 14 кн. / Гол. Редколегії Т. Гунчак. – К., 2001.
44. Українське козацтво. Мала енциклопедія. – К., 2002.
45. Універсали Богдана Хмельницького. 1648–1657. – К., 1998.
46. Універсали Івана Мазепи. – К., 2002.
47. Яковенко Н.М. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. / Н.М. Яковенко. – К.: Генеза, 2001. – 532 с.
48. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – Вид. 4-е. – К.: Критика, 2009. – 584 с.

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Допоміжна:

1. Брайчевський М. Ю. Вступ до історичної науки: навчальний посібник / М. Ю. Брайчевський. – К. : Видавничий дім «КМ Academia», 1995. – 168 с.

2. В'ятрович В. М. Україна. Історія з грифом «секретно» / В.М. В'ятрович. Харків «Клуб сімейного дозвілля», 2021. – 512 с.
3. В'ятрович В. М. За лаштунками «Волині – 43». Невідома польсько-українська війна / В.М. В'ятрович. Харків «Клуб сімейного дозвілля», 2017. – 304 с.
4. Брехуненко В. А. Війна за свідомість. Російські міфи про Україну та її минуле / В.А. Брехуненко. – К.: Віпол, 2017. – 280 с.
5. Брехуненко В., Ковальчук В., Ковальчук М., Корнієнко В. «Братська навала». Війни Росії проти України XII – XXI ст. / В.А. Брехуненко. – К.: Віпол, 2016. – 386 с.
6. Грушевський М. С. Ілюстрована історія України з додатками та доповненнями / М. С. Грушевський; уклад. Й. Й. Брояк, В. Ф. Верстюк. – Донецьк: БАО, 2010. – 734 с.
7. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть / М. Грушевський. – Київ, 1991. – 240 с.
8. Декларація про державний суверенітет України. Історія прийняття, документи, свідчення / ред.: Яків Зайко (відп. ред.) та ін. – Житомир: Рута, 2010. – 865 с.
9. Іванченко Р. П. Українська державницька ідея в суспільно-політичній думці IX-XIII ст. / Р. П. Іванченко. – 2.вид., доп. – К., 2006. – 379 с.
10. Історія України: навч.-метод. посіб. для семінар. занять / [В.М. Литвин, А.Г. Слюсаренко, В.Ф. Колесник та ін.]. – К.: Знання, 2006. – 460 с.
11. Кіпіані В. Т. Війна двох правд. Поляки та українці у кривавому протистоянні. / В.Т. Кіпіані. К.: 2016. Віват. – 302.
12. Крим: шлях крізь віки: історія у запитаннях і відповідях / О. Бажан та ін., відповідальний редактор В. Смолій. – Київ: Інститут історії України НАН України, 2014. – 454 с.
13. Кіпіані В.Т. Зродились ми великої родини. ОУН і УПА / Кіпіані В.Т.,К.: 2019. - 303 с.
14. Липинський В. Релігія і церква в історії України / В. Липинський. – Луцьк: Терен, 2010. – 94 с.
15. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе / І. Лисяк-Рудницький. – Т. 1, 2. – К., 1994.
16. Мірчук П. УПА 1942-1952: Документи / П. Мірчук – Л., 1991. – 448 с.
17. Надурак Н.М. Історія України. Методичні вказівки: [текст] / Надурак Н. М. – Івано-Франківськ, 2017. – 102 с.
18. Павленко С.О. Загибель Батурина 2 листопада 1708 р. / С.О. Павленко.–К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009. – 267 с.
19. Павленко С.О. Іван Мазепа / С. О. Павленко. – К. : Видавничий дім «Альтернативи», 2003. – 416 с.
20. Таїрова (Яковлева) Т.Г. Іван Мазепа і російська імперія історія «зради» / Т.Г. Таїрова (Яковлева). – К.: ТОВ «Видавництво «Кліо»», 2017. – 403 с.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://history.org.ua/uk>
4. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>